

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

7. srpna 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Autorské právo a práva s ním související – Směrnice 2001/29/ES – Informační společnost – Harmonizace určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících – Článek 3 odst. 1 – Sdělování veřejnosti – Pojem – Zpřístupnění online na internetových stránkách bez svolení nositele autorského práva fotografie, která předtím byla bez omezujícího opatření a se svolením uvedeného nositele zveřejněna na jiných internetových stránkách – Nová veřejnost“

Ve věci C-161/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesgerichtshof (spolkový soudní dvůr, Německo) ze dne 23. února 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 31. března 2017, v řízení

Land Nordrhein-Westfalen

proti

Dirku Renckhoffovi,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič (zpravodaj), předseda senátu, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: R. Šereš, rada,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Land Nordrhein-Westfalen M. Rümenappem, Rechtsanwalt,
- za Dirka Renckhoffa S. Rengshausenem, Rechtsanwalt,
- za francouzskou vládu D. Segoinem, jako zmocněncem,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s F. De Lucou, avvocato dello Stato,
- za Evropskou komisi J. Samnadda a T. Scharfem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. února 2018,

* Jednací jazyk: němčina.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 25. dubna 2018,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Land Nordrhein-Westfalen (Spolková země Severní Porýní-Vestfálsko, Německo) a Dirkem Renckhoffem, fotografem, ve věci užití bez svolení fotografie – vytvořené D. Renckhoffem a volně dostupné na internetových stránkách – žákem školy nacházející se na území uvedené spolkové země pro účely ilustrace školního referátu zveřejněného touto školou na jiných internetových stránkách.

Právní rámec

- 3 Body 3, 4, 9, 10, 23 a 31 odůvodnění směrnice 2001/29 uvádějí:

„(3) Navrhovaná harmonizace napomůže uplatňování čtyř svobod vnitřního trhu a je v souladu se základními zásadami právních předpisů, a zejména vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a svobody projevu a veřejného zájmu.

(4) Větší právní jistota a vysoká úroveň ochrany duševního vlastnictví poskytovaná harmonizovaným právním rámcem týkajícím se autorského práva a práv s ním souvisejících podpoří podstatné investice do tvůrčí a inovační činnosti včetně síťové infrastruktury a povede tím k růstu a vyšší konkurenceschopnosti evropského průmyslu, a to jak v oblasti obsahu a informačních technologií, tak obecněji v široké škále průmyslových a kulturních odvětví. Tato skutečnost zajistí zaměstnanost a podpoří vytváření nových pracovních míst.

[...]

(9) Jakákoliv harmonizace autorského práva a práv s ním souvisejících musí vycházet z vysoké úrovně ochrany, jelikož taková práva jsou pro duševní tvůrčí činnosti zásadní. Jejich ochrana napomáhá zajistit udržení a rozvoj tvořivosti v zájmu autorů, výkonných umělců, výrobců, spotřebitelů, kultury, průmyslu a široké veřejnosti. Duševní vlastnictví bylo proto uznáno za nedílnou součást vlastnictví.

(10) Mají-li autoři nebo výkonní umělci pokračovat ve své tvůrčí a umělecké činnosti, musí dostat za užití svého díla přiměřenou odměnu, stejně jako výrobci, mají-li tuto činnost financovat. Investice vyžadovaná na produkci výrobků, jako jsou zvukové záznamy, filmy nebo multimediální výrobky, a služeb, jako jsou služby na požádání, jsou značné. Odpovídající právní ochrana duševního vlastnictví je nezbytná pro zajištění dostupnosti takové odměny a pro možnost uspokojivé návratnosti takové investice.

[...]

(23) Tato směrnice by měla pokračovat v harmonizaci práva autora na sdělování veřejnosti. Tímto právem by se v širokém smyslu mělo rozumět veškeré sdělování veřejnosti nepřítomné v místě, ze kterého sdělování vychází. Toto právo by mělo zahrnovat jakékoli sdělování nebo přenos [jakýkoli přenos nebo další přenos] díla pro veřejnost po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání. Toto právo by nemělo zahrnovat žádné jiné úkony.

[...]

(31) Mezi různými skupinami nositelů práv stejně jako mezi různými kategoriemi nositelů práv a uživatelů chráněných předmětů ochrany [uživatelů předmětů ochrany] musí být zajištěna přiměřená rovnováha práv a zájmů. [...]"

4 Článek 3 směrnice 2001/29, nadepsaný „Právo na sdělování děl veřejnosti a právo na zpřístupnění jiných předmětů ochrany veřejnosti“, v odstavcích 1 a 3 stanoví:

„1. Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.

[...]

3. Práva uvedená v odstavcích 1 a 2 se nevyčerpají žádným sdělením veřejnosti nebo zpřístupněním veřejnosti podle tohoto článku.“

5 Článek 5 směrnice 2001/29, nadepsaný „Výjimky a omezení“, v odst. 3 písm. a) stanoví:

„Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práv podle článků 2 a 3 v těchto případech:

a) užití pouze pro ilustrační účel při vyučování nebo při vědeckém výzkumu, pokud je uveden zdroj včetně jména autora, je-li to možné, a to v rozsahu opodstatněném sledovaným nekomerčním účelem“.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

6 Dirk Renckhoff, který podal žalobu k Landgericht Hamburg (zemský soud v Hamburku, Německo), je fotografem. Stadt Waltrop (město Waltrop, Německo), které bylo původně žalovaným v prvním stupni, ale které již není účastníkem původního řízení, je odpovědné za Gesamtschule de Waltrop (střední škola ve Waltrop, dále jen „škola“). Spolková země Severní Porýní-Vestfálsko (Německo), která byla rovněž žalovanou v prvním stupni, vykonává dozor nad uvedenou školou a je zaměstnavatelem učitelů této školy.

7 Od 25. března 2009 bylo možné na internetových stránkách školy konzultovat referát vypracovaný jednou z žákyň v rámci jazykové vyučovací hodiny nabízené touto školou, jenž pro ilustrační účely obsahoval fotografii vytvořenou D. Renckhoffem (dále jen „fotografie“), kterou tato žákyně stáhla na internetových stránkách věnovaných cestování (dále jen „cestovatelské internetové stránky“). Fotografie byla umístěna na tyto internetové stránky bez omezujícího opatření zabráňujícího jejímu stažení. Žákyně uvedla pod touto fotografií odkaz na uvedené stránky.

8 Dirk Renckhoff tvrdí, že poskytl právo k užívání jen provozovatelům cestovatelských internetových stránek a zveřejnění fotografie na internetových stránkách školy porušuje jeho autorské právo. Před soudem příslušným v prvním stupni se domáhal, aby bylo Spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko pod sankcí uložení pokuty zakázáno rozmnožování nebo umožňování rozmnožování fotografie nebo

její sdělování nebo umožňování sdělování veřejnosti, a podpůrně umožňování žákům rozmnožovat fotografii za účelem jejího umístění na internet. Domáhal se rovněž toho, aby mu uvedená spolková země zaplatila částku 400 eur jakožto náhradu škody.

- 9 Vzhledem k tomu, že žalobě D. Renckhoffa bylo částečně vyhověno, bylo Spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko uloženo, aby odstranila fotografii z internetových stránek školy a zaplatila částku 300 eur zvýšenou o úroky.
- 10 Oba účastníci řízení podali odvolání proti tomuto rozsudku k Oberlandesgericht Hamburg (Vrchní zemský soud v Hamburku, Německo), který měl mimo jiné za to, že fotografie byla chráněna autorským právem a její zpřístupnění online na internetových stránkách školy porušilo práva na rozmnožování a zpřístupňování veřejnosti, jejichž je D. Renckhoff nositelem. Tento soud měl za to, že okolnost, že fotografie byla již bez omezení přístupná na internetu před tím, než došlo ke spornému jednání, není relevantní, neboť rozmnožení fotografie na serveru a její zpřístupnění veřejnosti na internetových stránkách školy vedlo k jeho „oddělení“ od prvotního zveřejnění na cestovatelských internetových stránkách.
- 11 Předkládající soud, kterému byl podán opravný prostředek „Revision“, má za to, že rozhodnutí o tomto opravném prostředku závisí na výkladu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Tento soud má zvláště pochybnosti o splnění požadavku zakotveného v judikatuře, že při sdělování dotčené veřejnosti se musí jednat o sdělování „nové“ veřejnosti.
- 12 Za těchto podmínek se Bundesgerichtshof (spolkový soudní dvůr, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je vložení díla, které je se svolením nositele autorského práva volně přístupné pro všechny uživatele internetu na jiných internetových stránkách, do veřejně přístupných internetových stránek zpřístupněním veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, pokud je dílo nejprve zkopírováno na server a odtud nahráno na internetové stránky?“

K předběžné otázce

- 13 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje zpřístupnění online na internetové stránky fotografie, která byla předtím bez omezujícího opatření a se svolením nositele autorského práva zveřejněna na jiných internetových stránkách.
- 14 Úvodem je třeba připomenout, že fotografie může být chráněna autorským právem za podmínky – jejíž splnění přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu v každém jednotlivém případě – že je duševním výtvořem autora, který odráží jeho osobnost a je výrazem jeho rozhodnutí učiněných na základě jeho tvůrčí svobody při vytváření této fotografie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, bod 94).
- 15 Pokud jde o otázku, zda zpřístupnění online na internetových stránkách fotografie, která byla předtím bez omezujícího opatření a se svolením nositele autorského práva zveřejněna na jiných internetových stránkách, je „sdělováním veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, je třeba připomenout, že toto ustanovení stanoví, že členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat sdělení jejich děl veřejnosti.
- 16 Z toho vyplývá, že s výhradou výjimek a omezení, které jsou taxativně uvedeny v článku 5 směrnice 2001/29, musí být každé užití díla třetí osobou bez takového předchozího svolení považováno za porušení práv autora tohoto díla (rozsudek ze dne 16. listopadu 2016, Soulier a Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, bod 34, jakož i citovaná judikatura).

- 17 Vzhledem k tomu, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 neupřesňuje pojem „sdělování veřejnosti“, je třeba jeho smysl a dosah určit s ohledem na cíle sledované touto směrnicí, jakož i s ohledem na kontext vykládaného ustanovení (rozsudek ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 21 a citovaná judikatura).
- 18 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z bodů 4, 9 a 10 odůvodnění směrnice 2001/29 vyplývá, že jejím hlavním cílem je zavedení vysoké úrovně ochrany autorů, která jim umožní obdržet přiměřenou odměnu za užívání jejich děl, zejména při jejich sdělování veřejnosti. Z toho vyplývá, že pojem „sdělování veřejnosti“ je třeba chápat v širokém smyslu, jak výslovně uvádí bod 23 odůvodnění této směrnice (rozsudek ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 22 a citovaná judikatura).
- 19 Jak Soudní dvůr opakovaně rozhodl, z čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 vyplývá, že pojem „sdělování veřejnosti“ zahrnuje dva kumulativní prvky, a sice „sdělování“ díla a sdělování tohoto díla „veřejnosti“ (rozsudky ze dne 16. března 2017, AKM, C-138/16, EU:C:2017:218, bod 22, a ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 24, jakož i citovaná judikatura).
- 20 Pokud jde o první z těchto prvků, a sice „sdělování“, jak vyplývá z čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, k tomu, aby se jednalo o takové jednání, postačuje zejména, aby dílo bylo zpřístupněno veřejnosti takovým způsobem, že osoby, které ji tvoří, mohou mít k tomuto dílu přístup, aniž je rozhodující, zda této možnosti využijí či nevyužijí (rozsudky ze dne 13. února 2014, Svensson a další, C-466/12, EU:C:2014:76, bod 19, a ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 31, jakož i citovaná judikatura).
- 21 V projednávaném případě musí být zpřístupnění online na internetových stránkách fotografie, která byla předtím zveřejněna na jiných internetových stránkách, když byla nejdříve zkopírována na soukromý server, kvalifikováno jako „zpřístupnění“, a tudíž „sdělování“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Takové zpřístupnění online totiž dává návštěvníkům internetových stránek, na kterých k tomuto zpřístupnění došlo, možnost mít přístup k této fotografii na těchto internetových stránkách.
- 22 Pokud jde o druhý z výše uvedených prvků, a sice že chráněné dílo musí být skutečně sdělováno „veřejnosti“, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem „veřejnost“ se týká blíže neurčeného počtu potenciálních adresátů a kromě toho vyžaduje dosti vysoký počet osob (rozsudky ze dne 13. února 2014, Svensson a další, C-466/12, EU:C:2014:76, bod 21, a ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 27, jakož i citovaná judikatura).
- 23 Takové sdělení, které je uvedeno v bodě 21 tohoto rozsudku, v projednávaném případě patrně míří na všechny potenciální uživatele internetových stránek, na kterých došlo k tomuto zpřístupnění online, tj. neurčitý a dosti vysoký počet adresátů a musí být za těchto podmínek považováno za sdělování „veřejnosti“ ve smyslu výše citované judikatury.
- 24 Avšak jak rovněž vyplývá z ustálené judikatury, aby mohlo být sdělování chráněného díla kvalifikováno jako „sdělování veřejnosti“, musí být chráněné dílo rovněž sděleno specifickou technologií odlišnou od technologií, které byly dosud používány, nebo „nové veřejnosti“, tj. veřejnosti, kterou nositelé autorského práva nebrali v potaz při udílení svolení k prvotnímu sdělení jejich díla veřejnosti (rozsudky ze dne 13. února 2014, Svensson a další, C-466/12, EU:C:2014:76, bod 24; ze dne 8. září 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, bod 37, jakož i ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 28).
- 25 V projednávaném případě je nesporné, že jak prvotní sdělení díla na internetových stránkách tak jeho pozdější sdělení na jiných internetových stránkách bylo uskutečněno stejnou technologií.

- 26 Účastníci původního řízení a zúčastnění uvedení v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie, kteří předložili písemná vyjádření, se však neshodují v tom, zda byla fotografie sdělena „nové veřejnosti“.
- 27 Spolková země Severní Porýní-Vestfálsko a italská vláda zejména na základě rozsudku ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76) totiž tvrdí, že není třeba odlišovat sdělení díla jeho zpřístupněním online na internetových stránkách od sdělení takového díla vložím do internetových stránek hypertextového odkazu na jiné internetové stránky, na kterých bylo toto dílo prvotně sděleno bez omezujícího opatření a se svolením nositele autorského práva. Za takových podmínek, jako jsou podmínky ve věci v původním řízení, není tedy podle nich dílo sdělováno nové veřejnosti.
- 28 Dirk Renckhoff a francouzská vláda na jednání, jakož i Komise ve svém písemném vyjádření naopak tvrdili, že judikatura uvedená v předchozím bodě tohoto rozsudku není použitelná za takových okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení. Mají zvláště za to, že sdělování díla prostřednictvím nikoli hypertextového odkazu, ale nového zpřístupnění díla online díla na internetových stránkách odlišných od stránek, na kterých již bylo toto dílo sděleno se svolením nositele autorského práva, musí být kvalifikováno jako „nové sdělování veřejnosti“ zejména vzhledem k okolnosti, že po tomto novém zpřístupnění nemůže již mít uvedený nositel kontrolu nad prvotním sdělováním uvedeného díla.
- 29 V tomto ohledu je třeba zaprvé připomenout, že z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že s výhradou výjimek a omezení stanovených v článku 5 směrnice 2001/29 každé rozmnožení díla či jeho sdělení veřejnosti třetí osobou vyžaduje předchozí svolení jeho autora a podle čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 mají autoři právo preventivní povahy, které jim umožňuje zasáhnout vůči případným uživatelům jejich děl a sdělení veřejnosti, které by mohli zamýšlet tyto uživatelé, a to za účelem zákazu tohoto sdělení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, bod 30; ze dne 16. listopadu 2016, Soulier a Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, bod 33, a ze dne 14. června 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 20, jakož i citovaná judikatura).
- 30 Takové právo preventivní povahy by přitom bylo zbaveno užitečného účinku, kdyby se muselo vycházet z toho, že zpřístupnění na internetových stránkách díla, které bylo předtím zveřejněno na jiných internetových stránkách se svolením nositele autorského práva, není sdělováním nové veřejnosti. Účinkem takového zpřístupnění na jiných internetových stránkách, než jsou stránky, na kterých došlo k prvotnímu sdělení, by mohlo být znemožnění, nebo přinejmenším značné ztížení toho, aby nositel vykonal své právo preventivní povahy vyžadovat, aby bylo ukončeno sdělování díla, případně odstranění díla z uvedených internetových stránek, na kterých bylo sděleno s jeho svolením nebo odnětím svolení, které dříve udělil třetí osobě.
- 31 Z toho tedy vyplývá, že i kdyby se nositel autorského práva rozhodl nesdělovat již své dílo na internetových stránkách, na kterých bylo prvotně sděleno s jeho svolením, zůstalo by toto dílo nadále k dispozici na internetových stránkách, na kterých došlo k novému zpřístupnění. Soudní dvůr již přitom zdůraznil, že autor díla musí mít možnost ukončit výkon svých práv na využívání tohoto díla v digitální podobě třetí osobou, a zakázat jí tak jakékoli budoucí užití v takové podobě, aniž se musí předem podřídit dalším formalitám (obdobně viz rozsudek ze dne 16. listopadu 2016, Soulier a Doke, C-301/15, EU:C:2016:878, bod 51).
- 32 Článek 3 odst. 3 směrnice 2001/29 zadruhé konkrétně stanoví, že právo na sdělování veřejnosti uvedené v čl. 3 odst. 1 této směrnice se nevyčerpá sdělením veřejnosti nebo zpřístupněním veřejnosti podle tohoto ustanovení.
- 33 Mít však za to, že by zpřístupnění na internetových stránkách díla, které bylo předtím sděleno na jiných internetových stránkách se svolením nositele autorského práva, není zpřístupněním tohoto díla nové veřejnosti, znamenalo zakotvit pravidlo vyčerpání práva na sdělování.

- 34 Kromě toho, že by toto pravidlo bylo v rozporu se zněním čl. 3 odst. 3 směrnice 2001/29, zbavilo by tohoto nositele možnosti vyžadovat přiměřenou odměnu za užití svého díla, připomenuté v bodě 10 odůvodnění této směrnice, a to přesto, jak připomněl Soudní dvůr, že účelem zvláštního předmětu duševního vlastnictví je zejména zajistit nositelům příslušných práv ochranu možnosti, aby předměty ochrany komerčně využívali buď jejich uvedením na trh, anebo jejich poskytnutím, a to prostřednictvím licence udělené oproti zaplacení přiměřené odměny za každé užití předmětů ochrany (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. října 2011, *Football Association Premier League* a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, body 107 a 108).
- 35 Vzhledem k těmto skutečnostem je třeba mít s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 24 tohoto rozsudku za to, že zpřístupnění díla chráněného autorským právem na jiných internetových stránkách, než jsou stránky, na kterých došlo k prvotnímu sdělení se svolením nositele autorského práva, musí být za takových okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení, kvalifikováno jako zpřístupnění takového díla nové veřejnosti. Za takových okolností je totiž veřejnost, kterou vzal v potaz nositel autorského práva při udělování svolení se sdělováním jeho díla na internetových stránkách, na kterých bylo prvotně zveřejněno, tvořena jen uživateli uvedených stránek, a nikoli uživateli internetových stránek, na kterých bylo dílo později zpřístupněno bez svolení uvedeného nositele, nebo jinými uživateli internetu.
- 36 Skutečnost, že – jako ve věci v původním řízení – nositel autorského práva neomezil možnosti užití fotografie uživateli internetu, nemá vliv na objektivní úvahy uvedené v bodech 29 až 35 tohoto rozsudku. Soudní dvůr již totiž měl příležitost připomenout, že požívání a výkon práva stanoveného v čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 nemohou být podrobeny žádné formalitě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. listopadu 2016, *Souliez a Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, bod 50).
- 37 Pokud jde o zpřístupnění chráněných děl prostřednictvím hypertextového odkazu na jiné internetové stránky, na kterých došlo k prvotnímu sdělení, Soudní dvůr měl zajisté zejména v rozsudku ze dne 13. února 2014, *Svensson a další* (C-466/12, EU:C:2014:76, body 25 a 26), a v usnesení ze dne 21. října 2014, *BestWater International* (C-348/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2315, bod 16) za to, že veřejnost, které bylo určeno prvotní sdělení, tvořili všichni potenciální návštěvníci dotčených stránek, neboť vzhledem k tomu, že přístup k dílům na těchto stránkách nepodléhal žádnému omezujícímu opatření, mohli mít k těmto dílům volný přístup všichni uživatelé internetu. Rozhodl tedy, že zpřístupnění dotčených děl pomocí takového hypertextového odkazu, jako je zpřístupnění, o které se jedná ve věcech, ve kterých byly vydány tyto rozsudky, nevede ke sdělování dotčených děl nové veřejnosti.
- 38 Tuto judikaturu však nelze použít za takových okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení.
- 39 Tato judikatura byla totiž zaprvé vydána ve zvláštním kontextu hypertextových odkazů, které odkazují na internetu na chráněná díla, jež byla předtím sdělena se svolením nositelů práva.
- 40 Avšak na rozdíl od hypertextových odkazů, které podle judikatury Soudního dvora přispívají zejména k řádnému fungování internetu tím, že umožňují šíření informací na této síti charakterizované dostupností obrovského množství informací (rozsudek ze dne 8. září 2016, *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644, bod 45), zpřístupnění online na internetových stránkách díla bez svolení nositele autorského práva, které bylo předtím zveřejněno na jiných internetových stránkách se svolením uvedeného nositele, k naplňování takového cíle nepřispívá.
- 41 Dovolit takové zpřístupnění online, aniž může nositel autorského práva uplatňovat práva upravená v čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, by tedy narušilo přiměřenou rovnováhu uvedenou v bodech 3 a 31 odůvodnění této směrnice, kterou je třeba zachovat v digitálním prostředí mezi zájmem nositelů autorských práv a práv s nimi souvisejících na ochraně jejich duševního vlastnictví zaručené čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, a ochranou zájmů a základních práv uživatelů předmětů ochrany, zvláště jejich svobody projevu a informací zaručené článkem 11 Listiny základních práv, jakož i obecného zájmu.

- 42 V tomto kontextu Spolková země Severní Porýní-Vestfálsko uvádí, že za takových okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení, je třeba při vážení dotčených zájmů zohlednit právo na vzdělání zakotvené v článku 14 Listiny základních práv. Konkrétně by jednání dotčené žákyně bylo zahrnuto do výkonu uvedeného práva, pokud by fotografie byla pro ilustrační účel umístěna na první stránku referátu vypracovaného touto žákyní v rámci jazykové vyučovací hodiny. V tomto ohledu však stačí konstatovat, že úvahy uvedené v bodě 35 tohoto rozsudku, které se týkají pojmu „nová veřejnost“, nejsou založeny na vzdělávací či nikoli povaze ilustrace, kterou použila žákyně ve školním referátu, nýbrž vycházejí z okolnosti, že zpřístupnění tohoto díla na internetových stránkách školy jej zpřístupnilo všem návštěvníkům této stránky.
- 43 Je třeba ostatně připomenout, že pokud jde o hledání rovnováhy mezi právem na vzdělání a ochranou práva duševního vlastnictví, unijní normotvůrce v čl. 5 odst. 3 písm. a) směrnice 2001/29 stanovil možnost členských států stanovit výjimky nebo omezení práv podle článků 2 a 3 této směrnice v případě užití pouze pro ilustrační účel při vyučování nebo při vědeckém výzkumu v rozsahu opodstatněném sledovaným nekomerčním účelem.
- 44 Zadruhé, jak bylo připomenuto v bodě 29 tohoto rozsudku, práva, která zaručuje autorům čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, mají preventivní povahu. Avšak pokud jde o sdělování, které spočívá ve vložení do internetových stránek hypertextového odkazu na dílo, jež bylo předtím sděleno se svolením nositele autorského práva, je zachována preventivní povaha práv nositele, neboť autor může v případě, že si již nepřeje sdělovat své dílo na dotčených internetových stránkách, jej odstranit z internetových stránek, na které bylo prvotně sděleno, čímž učiní nefunkčními všechny hypertextové odkazy na něj. Naproti tomu za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, vede zpřístupnění díla online na internetových stránkách k novému sdělení nezávislému na sdělení, ke kterému bylo původně uděleno svolení. V důsledku tohoto zpřístupnění online by takové dílo mohlo být nadále dostupné na posledně uvedených stránkách bez ohledu na předchozí svolení autora a navzdory jakémukoli jednání, kterým by se autor rozhodl již nesdělovat své dílo na internetových stránkách, na kterých bylo toto dílo prvotně sděleno s jeho svolením.
- 45 Zatřetí Soudní dvůr v rozsudku ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76, body 27 a 28) zdůraznil nečinnost provozovatele stránky, na které byl umístěný hypertextový odkaz, který umožňoval přístup k dotčeným dílům na internetových stránkách, na nichž byla tato díla prvotně sdělena se svolením nositele autorského práva, načež dospěl k závěru, že sdělení, o které se jedná ve věci, v níž byl vydán tento rozsudek, nebylo sdělením nové veřejnosti.
- 46 V projednávaném případě vyplývá z předkládacího rozhodnutí, že uživatelka díla, o které se jedná ve věci v původním řízení, rozmnožila toto dílo na soukromém serveru a poté je umístila online na jiné internetové stránky, než byly stránky, na kterých došlo k prvotnímu sdělení. Tato uživatelka tedy měla rozhodující úlohu při sdělování tohoto díla veřejnosti, kterou nevzal autor tohoto díla v potaz při udělování svolení k prvotnímu sdělení.
- 47 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje zpřístupnění online na internetových stránkách fotografie, která předtím byla bez omezujícího opatření zabraňujícího jejímu stažení a se svolením nositele autorského práva zveřejněna na jiných internetových stránkách.

K nákladům řízení

- 48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje zpřístupnění online na internetových stránkách fotografie, která předtím byla bez omezujícího opatření zabráňujícího jejímu stažení a se svolením nositele autorského práva zveřejněna na jiných internetových stránkách.

Podpisy.